

Sygn. akt II Ca 303/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Grzegorz Grymuza

Sędzia Sądu Rejonowego Krzysztof Niezgoda

(delegowany)

Protokolant Dorota Hordziejewska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś.

przeciwko B. M.

o zapłatę kwoty 17,07 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 17,07 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty

na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 2 stycznia 2015 roku, w sprawie I C 1487/14

I. oddala apelację powoda;

II. oddala apelację pozwanego;

III. zasądza od B. M. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. kwotę 15,21 zł (piętnaście złotych dwadzieścia jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 303/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27 maja 2014 roku, wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie w dniu 28 maja 2014 roku, powód – Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ś. domagał się zasądzenia od pozwanego – B. M. – Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwot:

a) 17,07 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty,

b) 17,07 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty,

wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa prawnego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzone kwoty stanowią opłaty, którymi Spółdzielnia na podstawie przepisu art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji obciążyła Komornika

na skutek wykonania jego żądania o udzielenie informacji, opartego na art. 2 ust. 5 powołanej wyżej ustawy. Powód wskazał, że dochodzone kwoty (dwa razy po 17,07 zł) obejmują:

- czas pracy poświęcony przez pracownika spółdzielni na przygotowanie przedmiotowych informacji – 2 razy po 6,78 zł,
- koszt doręczenia pism poleconych za potwierdzeniem odbioru – 2 razy po 6,10 zł.
- koszt materiałów biurowych – 2 razy po 1,00 zł.

Oплата za udzielenie informacji wynosi więc jednostkowo 13,88 zł netto. Powiększona została o stawkę podatku od towarów i usług (23 %), to jest 3,19 zł, co daje łącznie kwotę 17,07 zł brutto (łącznie 34,14 zł).

*

Nakazem zapłaty z dnia 23 czerwca 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku uwzględnił żądanie powoda w całości (k. 33).

*

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany – B. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Pozwany przyznał, że w związku z prowadzonymi postępowaniami egzekucyjnymi występował do powoda o udzielenie informacji, czy dłużnicy posiadają w zasobach spółdzielni prawo do lokalu mieszkalnego, w oparciu o treść art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji. Jednakże wskazał, że w jego ocenie działanie Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. polegające na żądaniu uiszczenia przez niego kosztów za udzielenie informacji nie znajduje uzasadnienia w przepisach, to jest art. 2 ust. 9 powołanej wyżej ustawy.

*

W piśmie procesowym dnia 21 października 2014 roku powód sprecyzował, że na koszt materiałów biurowych, o których mowa w pozwie (1 zł) składają się: koszt zakupu koperty – 0,05 zł, koszt dwóch kartek papieru - 0,07 zł oraz koszt tonera, serwisu i prądu – 0,88 zł (k.52).

*

Wyrokiem z dnia 2 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku:

I. zasądził od B. M. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś.:

- kwotę 6,22 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 23 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty;
- kwotę 6,22 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 kwietnia 2013 roku do dnia zapłaty;

II. oddalił powództwo w pozostałej części;

III. zasądził od B. M. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. kwotę 38,98 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (k. 850

*

Od wyroku z dnia 2 stycznia 2015 roku apelacje wniosły obie strony.

Powód wskazał, że zaskarża wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II.

Powód zarzucił:

„1. naruszenie prawa materialnego – przepisów art. 2 ust. 5 i 9 u.k.s.e. - przez błędną interpretację, w wyniku której Sąd uznał, że realizacja ustawowego obowiązku nie daje powodowi prawa żądania pokrycia kosztów przygotowania i opracowania pisemnych informacji dla pozwanego, na jego żądanie, w sprawach Km 328/14 i Km 393/08 co skutkowało oddaleniem powództwa w zakresie kwoty 13,56 zł (2 x po 6,78 zł) stanowiącej łączne wynagrodzenie pracownika powoda.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 5 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 15 ust.6 ustawy o podatku od towarów i usług (ustawa o VAT) – poprzez ich niezastosowanie w sprawie i w konsekwencji oddalenie żądania zasądzenia kwoty 6,38 zł (2 x po 3,19 zł) stanowiącej łączną kwotę podatku VAT;

3. naruszenie prawa procesowego – art. 328 § 2 kpc - przez niewskazanie podstawy prawnej oddalenia powództwa w zakresie kwoty 13,56 zł (2 x po 6,78 zł) stanowiącej łączne wynagrodzenie pracownika powoda za czynności polegające na przygotowaniu i opracowaniu pisemnych informacji dla komornika, na jego żądanie, w sprawach Km 328/14 i Km 393/08;

4. naruszenie prawa procesowego – art. 328 § 2 kpc – przez niewskazanie podstawy prawnej oddalenia powództwa w zakresie kwoty 6,38 zł (2 x po 3,19 zł) stanowiącej łączną kwotę podatku VAT;

5. naruszenie prawa procesowego – art. 233 kpc - przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie istotnych ustaleń stanu faktycznego w sposób sprzeczny z zasadami logicznego rozumowania oraz ze zgromadzonym materiałem dowodowym co skutkowało przyjęciem, że koszty tzw. robocizny w obu sprawach (2xpo6,78zł) są nieudowodnione skoro zostały ustalone w jednakowej wysokości;

6. naruszenie prawa procesowego – art. 233 kpc - przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie istotnych ustaleń stanu faktycznego w sposób sprzeczny ze zgromadzonym materiałem dowodowym co skutkowało ustaleniem, że kwota 1.76 zł (2 x po 0,88 zł) z tytułu łącznych kosztów zużycia prądu, tonera i kosztów serwisowania drukarki w nie została udowodniona;

7. wewnętrzna sprzeczność rozumowania Sądu polegająca na rozstrzygnięciu, że żądanie kwoty podatku VAT jest niezasadne oraz że żądanie w tym zakresie nie może być przedmiotem rozstrzygania w przedmiotowej sprawie”.

Powód wniósł o:

„1. zmianę wyroku w części dotyczącej punktu II poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda:

a) kwoty 10,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 23.04.2013 r. do dnia zapłaty i

b) kwoty 10,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 30.04.2013 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania za I i II instancję albo

2. o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji”.

÷

Pozwany B. M. zaskarżył wyrok w części obejmującej rozstrzygnięcia zawarte w punktach I i III.

Pozwany wniósł o:

„1) (...) uchylenie wyroku Sądu Rejonowego Lublin Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 2 stycznia 2015 r. wydanego w sprawie I C 1487/14 w zakresie punktu I wyroku oraz w zakresie punktu III wyroku i oddalenie powództwa w całości.

2) Z ostrożności procesowej w przypadku nieuwzględnienia punktu I apelacji wniósł o uchylenie wyroku w punkcie I i III i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia” (k.105-109).

Pozwany zarzucił „niedopuszczalność drogi sądowej poprzez błędne przyjęcie, iż niniejsza sprawa jest sprawą cywilną w ujęciu materialnym i formalnym”, a także „naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez uznanie, iż jego dyspozycja uzasadnia przyznanie zwrotu kosztów rzeczywiście poniesionych przez powódkę Spółdzielnię Mieszkaniową w Ś.”.

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje obu stron są bezzasadne i w związku z tym podlegają oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Nie jest uzasadniony wniosek pozwanego o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Wprawdzie wniosek ten został zgłoszony jako wniosek ewentualny, ale, jako dalej idący, wymaga omówienia w pierwszej kolejności.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa i rozpoznając zarzuty podniesione przez pozwanego. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

W sprawie nie zachodzą również okoliczności, o których mowa w art. 505¹² § 1 k.p.c. Sprawa nie podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym, ani też w takim postępowaniu nie została rozpoznana.

Nie jest uzasadniony zarzut pozwanego, że w rozpoznawanej sprawie zachodziła niedopuszczalność drogi sądowej.

Przepis art. 2 § 1 k.p.c. stanowi, że do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych, oraz Sąd Najwyższy.

Z powołanego przepisu wynika domniemanie dopuszczalności drogi sądowej, które oznacza, że w sprawie cywilnej dopuszczalna jest droga sądowa, a więc możliwość wniesienia sprawy do sądu powszechnego celem jej rozstrzygnięcia,

chyba że przepis szczególny przewiduje rozstrzygnięcie sprawy o oznaczonej kategorii przez sąd szczególny lub organ administracji publicznej.

Przepis art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji stanowi, że organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.), banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, podmioty prowadzące działalność maklerską, organy spółdzielni mieszkaniowych, zarządy wspólnot mieszkaniowych, inne podmioty zarządzające mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również inne instytucje są obowiązane na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz wykonania innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, w szczególności dotyczące stanu majątkowego dłużnika oraz umożliwiających identyfikację składników jego majątku. Przepis art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio.

Przepisy art. 2 ust. 7-9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji stanowią, że:

7. W sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń alimentacyjnych lub rent mających charakter alimentów oraz w sprawach o egzekucję lub o zabezpieczenie świadczeń wszczętych na wniosek Skarbu Państwa, w tym na polecenie sądu lub prokuratora, niezwiązanych z wykonywaniem działalności gospodarczej, informacje, o których mowa w ust. 5, udzielane są nieodpłatnie.

8. Informacji, o których mowa w ust. 5, udziela się w terminie 7 dni od dnia otrzymania żądania w oparciu o dane przekazane przez komornika.

9. Oplatę za udzielenie informacji komornik uiszcza po jej udzieleniu, na wezwanie podmiotu udzielającego informacji.

Oplata, o której mowa w art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie stanowi ani opłaty egzekucyjnej, ani też kosztów uczestnika postępowania egzekucyjnego, dlatego też w przedmiocie ustalenia i wypłaty tej opłaty podmiotowi udzielającemu informacji komornik nie wydaje postanowienia, tak jak na przykład w przedmiocie przyznania wynagrodzenia i zwrotu wydatków biegłemu za opracowanie opinii. W tym ostatnim wypadku obowiązek wydania postanowienia przez komornika wynika z przepisów regulujących zasady przyznawania wynagrodzenia biegłym w postępowaniu cywilnym.

Z przepisu art. 2 ust. 9 ustawy wynika, że opłatę za udzielenie informacji komornik uiszcza po jej udzieleniu, na wezwanie podmiotu udzielającego informacji, co oznacza, że komornik nie wydaje w postępowaniu egzekucyjnym w tym przedmiocie żadnego orzeczenia. Żadnego „orzeczenia” albo „decyzji” nie wydaje również podmiot udzielający informacji.

Na skutek wystąpienia przez komornika o udzielenie informacji oraz udzielenia tej informacji przez podmiot udzielający informacji powstaje stosunek cywilnoprawny, do którego treści należy między innymi obowiązek komornika uiszczenia opłaty za udzielenie informacji. Roszczenie o uiszczenie opłaty może być dochodzone w postępowaniu przed sądem powszechnym.

÷

Wniosek powoda o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest oczywiście bezzasadny. Powód nie przytacza w apelacji zarzutów, których uwzględnienie mogłoby skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku, w związku z czym niezrozumiałe jest zamieszczenie w apelacji wniosku o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

÷

Nie są uzasadnione pozostałe zarzuty podniesione w obu apelacjach.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Ponowne przytaczanie tych ustaleń oraz rozważań w zakresie oceny dowodów jest zbędne.

Sąd Okręgowy podziela również stanowisko Sądu pierwszej instancji odnośnie wykładni przepisu art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku nie definiuje pojęcia opłaty za udzielenie informacji, ani też nie określa jej wysokości. Brak jest także podstawy prawnej pozwalającej na ustalenie wysokości tej opłaty arbitralnie przez podmiot udzielający informacji. Zwrócić należy również uwagę, że przepis art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku posługuje się pojęciem „opłaty”, a nie pojęciem „wynagrodzenia”, co stanowi argument przemawiający przeciwko odwoływaniu się przy określaniu wysokości opłaty do zasad ustalania wynagrodzenia za wykonanie zlecenia (art. 735 § 2 k.c.), czy też wynagrodzenia za wykonanie dzieła (art. 628 § 1 zd. 2 k.c.). Opłata ma zatem rekompensować koszty, jakie podmiot udzielający informacji ponosi na wykonanie ustawowego obowiązku, o którym mowa w art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Ustawa nie precyzuje, o jakie koszty chodzi, jednak względ na rachunek ekonomiczny podmiotu udzielającego informacji prowadzi do wniosku, że chodzi o wszelkie koszty niezbędne, a zarazem wystarczające do prawidłowego udzielenia informacji.

÷

Zarzut podniesiony w punkcie 1 części wstępnej apelacji powoda pozostaje w logicznej i prawnej sprzeczności z zarzutami podniesionymi w punkcie 5 i 6 części wstępnej tej apelacji. Z jednej strony bowiem powód zarzuca naruszenie przepisu prawa materialnego, a więc przepisu stanowiącego materialną podstawę jego roszczenia (art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji) a z drugiej kwestionuje ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, które stanowiły podstawę zastosowania omawianego przepisu.

Naruszenie prawa materialnego może bowiem nastąpić bądź przez jego błędną wykładnię, bądź przez jego niewłaściwe zastosowanie, nie zaś przez błędne ustalenia faktyczne¹.

Zarzut naruszenia prawa materialnego ma rację bytu wówczas, gdy Sąd dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a tylko nie zastosował odpowiednich przepisów prawa materialnego, niewłaściwie je zastosował lub też dokonał błędnej ich wykładni. W takich wypadkach naruszenie prawa materialnego ma charakter pierwotny i może stanowić podstawę zarzutu apelacyjnego.

Jeżeli natomiast sąd pierwszej instancji dokona nieprawidłowych ustaleń faktycznych i stosownie do tych ustaleń zastosuje lub nie określone przepisy prawa materialnego, to naruszenie prawa materialnego ma charakter wtórny, gdyż jest pochodną nieprawidłowych ustaleń faktycznych. W takim przypadku nie następuje naruszenie prawa materialnego w znaczeniu ścisłym, a podnoszenie wówczas takiego zarzutu jest bezprzedmiotowe.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne.

Powód nie udowodnił, że w związku z wykonaniem obowiązku udzielenia Komornikowi informacji poniósł koszty na dodatkowe wynagrodzenie pracownika lub pracowników, którzy przygotowali pismo zawierające stosowną informację. Faktem powszechnie znanym jest to, że pracownicy podmiotów udzielających informacji wykonują czynności z tym związane w ramach swoich normalnych obowiązków pracowniczych. Powód w rozpoznawanej sprawie nie udowodnił, aby było inaczej.

Powód nie udowodnił również, aby na udzielenie dwóch informacji przypadły koszty materiałowe w postaci zużycia prądu, tonera i serwisu drukarki we wskazanej przez siebie wysokości. Trudno przy tym uznać, aby istniał bezpośredni związek między potrzebą serwisowania drukarki a wydrukiem dwóch niezbyt obszernych pism zawierających informacje dla Komornika.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia wskazanych w apelacji powoda przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 177 z 2011 roku, poz. 1054 – tekst jednolity ze zmianami).

Powołane przez powoda przepisy nie mają zastosowania w postępowaniu przed sądem powszechnym w sprawie cywilnej, gdyż sąd powszechny nie dokonuje wymiaru podatku od towarów i usług i ustalenia osoby zobowiązanej do jego uiszczenia.

Kwestia czy w rozpoznawanej sprawie należność zasądzona na rzecz powoda powinna być powiększona o kwotę odpowiadającą wysokości stawki od podatku od towarów i usług wiąże się ze sferą ustaleń faktycznych co do wysokości kosztów, jakie podmiot udzielający informacji poniósł lub będzie musiał ponieść w związku z udzieleniem informacji komornikowi.

Zasądzając należność obejmującą koszt doręczenia Komornikowi dwóch przesyłek, koszt dwóch kopert oraz koszt czterech kartek papieru, Sąd pierwszej instancji uwzględnił już w zasądzonej kwocie stawkę podatku o towarów i usług, gdyż kwoty zapłacone przez Spółdzielnię uwzględniały w cenie stawkę podatku od towarów i usług, jako podatku cenotwórczego. Nie ma żadnych podstaw do tego, aby koszt doręczenia przesyłki, koszt zakupu koperty i papieru ustalany był tak, jakby podlegał opodatkowaniu podwójną stawką podatku od towarów i usług, to jest 46 %.

÷

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. Każde roszczenie dochodzone przez powoda podlega ocenie przez sąd na podstawie przepisów prawa materialnego, z których roszczenie to może wynikać. Jeżeli ocena sądu jest pozytywna, przepisy te stanowią podstawę prawną uwzględnienia powództwa. Jeżeli ocena sądu jest negatywna, te same przepisy stanowią materialną podstawę oddalenia powództwa, gdyż stanowią punkt odniesienia dla negatywnej oceny roszczenia powoda. Przepisy prawa materialnego co do zasady nie przewidują osobnych regulacji, które wprost wskazywałyby, że sytuacji odpowiadającej lub nieodpowiadającej określonym warunkom powództwo podlega oddaleniu.

÷

Mając na uwadze powyższe rozważania należało oddalić obie apelacje.

*

Na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od B. M. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. kwotę 15,21 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w tym zakresie stanowią przepisy art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Przepis art. 100 zd. 1 k.p.c., mający odpowiednie zastosowanie w postępowaniu przed sądem drugiej instancji, stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Z uwagi na to, że obie apelacje zostały oddalone, Sąd Okręgowy stosunkowo rozdzielił koszty postępowania odwoławczego pomiędzy stronami, mając na względzie fakt, w jakiej części każda ze stron jest stroną przegrywającą sprawę w drugiej instancji.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 31 stycznia 1991 roku, II CZ 255/90 (OSP 1991, z. 11, poz. 279), stosunkowy podział kosztów procesu (art. 100 k.p.c.) dotyczy ich całości, co oznacza przyjęcie za podstawę obliczeń sumy należności obu stron, ustalonych stosownie do zasad z art. 98 § 2 i 3 k.p.c. (oraz art. 99 k.p.c.), w wypadkach tam wskazanych. Sumę tę dzieli się proporcjonalnie do stosunku, w jakim strony utrzymały się ze swymi roszczeniami lub obroną, otrzymując w wyniku kwoty, stanowiące ich udziały w całości

kosztów. Jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają obciążający ją udział – zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica.

Ogółem koszty postępowania odwoławczego w rozpoznawanej sprawie wyniosły 124,20 zł.

Powód poniósł koszty w kwocie 94,20 zł obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika procesowego – 60 zł, opłatę pocztową za wysłanie przesyłki poleconej – 4,20 zł (k. 87) oraz opłatę od apelacji – 30 zł (k. 112, 126).

Pozwany poniósł koszty w kwocie 30 zł obejmujące wynagrodzenie opłatę od apelacji (k. 125).

Pozwany przegrał sprawę w drugiej instancji w 0,364 części.

$$(6,22 \text{ zł} + 6,22 \text{ zł}) : (17,07 \text{ zł} + 17,07 \text{ zł}) = 12,44 \text{ zł} : 34,14 \text{ zł} = 0,364$$

Powód przegrał sprawę w drugiej instancji w 0,636 części.

Przy określeniu w jakim zakresie każda ze stron przegrała sprawę w drugiej instancji należało wziąć pod uwagę sumę zakresów zaskarżenia wynikających z obu apelacji. Suma tych zakresów wyrażała bowiem zakres rozpoznania sprawy przez Sąd drugiej instancji. Ponadto w zakresie w jakim apelacja każdej ze stron została oddalona strona przeciwna jest stroną wygrywającą w drugiej instancji.

Udział w sumie kosztów postępowania odwoławczego obciążający pozwanego wynosi 45,21 zł (= 124,20 zł · 0,364).

Udział w sumie kosztów postępowania odwoławczego obciążający powoda wynosi 78,99 zł.

Ponieważ poniesione przez powoda koszty (94,20 zł) o 15,21 zł przewyższają obciążający go udział, zasądzeniu na jego rzecz tytułem zwrotu kosztów procesu podlega ta właśnie różnica.

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

1 Por.: postanowienie SN z dnia 28 maja 1999 roku, I CKN 276/99, Prokuratura i Prawo 1999, nr 11-12, poz. 34; wyrok SN z dnia 19 stycznia 1998 roku, I CKN 424/97, OSN C 1998, z. 9, poz. 36; uzasadnienie postanowienia z dnia 28 marca 2003 roku, IV CKN 1961/00, Lex nr 80241.